

Andres Mustoneni viiul lummab. Aeg ja ruum sunnitakse taganema. Jääb muusika.

Andres Mustonen

tõmbab Hortus Musicuse koduks oleva Väravatorni ukse pärani. Julgete ideede ja lõppematu energiaga muusikule on see otsekui teine kodu. Koht, kuhu ta Eestis viibides satub pea iga päev. Aga jah, vaid Eestis viibides ... Lõppude lõpuks ootab muusikailm oma ning kontsertreiside virvarris nõutab reisimine ehk teisisõnu suur ning imeline maailm suure osa suure isiksuse ajast.

“Praegu on elu väga liikuv, igal kuul külastan kolme või nelja maad,” tunnistab Mustonen. “Samas ei nimeta ma oma elustiili kiirustavaks. Kel on kiire, see ei jõua elus kuhugi. Kui tegemine ja tegevus väsitab inimest, siis on see tegevus vale. Mulle annavad minu asjatoimetused energiat, leian, et tegutsemine peabki energiat juurde andma. Ja küll ta annab, kui see on loominguiline. Tunnen, et see muudab mind justkui nooremaks ja jõulisemaks, elu peabki olema dünaamiline ning liikuv.”

Otsingud ja loominguilisus on Mustonenile vajalikud kui õhk, mida hingame. Olgu tegu rokki-va Mozarti, meditatiivse Bachi või vaimuliku suur-

vormiga tänapäevast, ühtviisi omased on otsivale hingele mõlemad. Ühel hetkel kõlavad Richard Strauss ja Richard Wagner Moskvast, paar päeva hiljem kostub swingilik džässikava.

“Arvan, et erinevate muusikastiilide vastandamine on vaid väline pilt. Hortus Musicus, kes tegeleb ajaloolise muusikaga, on püüdnud esitada sedasama muusikat nüüdisaegsena, me ei vastanda erinevaid ajastuid. Ka erinevate nägudega inimesed on sügaval sisemuses sarnased. Vastandamine ja isoleeritus pole lahendus – meie teod peavad elus vastu peegelduma, kunstnik, kes peegeldab ülevust, peab ka ise tunnetama vastupeegeldust. Ja ma ei mõista ka seda, kui mingi muusikastiil tituleeritakse niivõrd süvažanriks, et paneb lausa peast kinni hoidma. Kui mingi teos on niivõrd “süva”, et keegi sellest enam aru ei saa, siis see ongi arusaamatu,” muigab ta.

Ilma otsinguta, ilma paremaks püüdemata oleme järgmises arenguetapis sama hästi kui surnud, mõtiskleb Mustonen. “See, et otsime uusi asju, see on inimese vaimu väljendus, see hoiab rõõmsana,” usub mees. “Iga asja jaoks peaks vist olema erinev inimene, kui vaid üht tüüpi loominguuga tegeleda. Nii ei ole. Vaim ei ole betoneeritud. Mulle on aru-

saamatu, kui keegi teatab: ma olen täpselt selline. Teatud viisil “selline” saab olla vaid täna. Muudugi, elus on olemas muutumatud väärtused, aga nad võivad väljenduda erinevalt just nagu Jumala kujudki läbi ajastute. Absoluutne tõde on olemas, ent see võib väljenduda väga erinevalt.”

Sellestasamast vana ja uue sünteesist sünnivad mitmed Andres Mustoneni põnevad projektid: “Erinevast ajastust pärit muusikat vastandada ei tasu, aga samas olen ka selle mõtte vastu, et teadlikult otsida uusi väljundeid, uusi kombinatsioone, need peavad kasvama välja enda seest. Siis on tulemus aus ja loominguiline.”

Vaatamata suurele tööreiside hulgale armastab Andres Mustonen ka ise reisida. Teekond on viinud muu hulgas Indiasse, Indoneesiasse, Taisse, Balisse. Maadesse, kus pulbitseb ilu ja kultuur. “Ma ei reisi seal kui professionaalne muusik, vaid leian, et avatud maailma tajumine kuulub elu juurde,” sõnab ta. “Samas mängin reisides alati koos kohalike muusikutega nende traditsioonilist muusikat. Tähtis on kõikjalt hea ja ilu otsimine. Tähtis on ilu ja armastus. Ilu armastus. Kui saan seda väljendada ja ka vastu, siis on elu täiuslik ja pole kohta virisemiseks.”